

In perpetuam rei memoriam

FRA FRANO CAREV

(Kaštel Gomilica, 6. rujna 1914. - Makarska, 27. prosinca 1994.)

Ispružih ruku i na dlan mi padoše dva kolačića - "Čuješ, da ti život bude slađi." I bio mi je sladak u tom trenutku. Kopao sam u vrtu gdje se imala posijati salata. I to ona gorka riga što je ne volim prinositi ustima. Samom pomišlju na nju ona su mi dva kolačića bila još stoput slađa. A u životu se ipak mora pojesti i koja gorka trava. Stoga mi je tako milo čuti - da ti život bude slađi.

Pred sobom sam ugledao postarijeg fratra, mršava, blijeda, visoka, a ipak malo pognuta. Morao se pognuti kad je prolazio kroz mala vrtna vrata. Rekao je da bi stajao uz mene cijelo vrijeme, ali je imao drugog posla. Nagradio me zato s dva kolačića, jer je volio jesti tu gorku travu za koju sam spremao teren. Uvijek se čudim zašto su lijekovi uglavnom gorki. I ta je gorka riga dobra za zdravlje.

To je bio prvi susret. Tih sam dana upravo završio novicijat, a on je već bio stari fratar.

Dalje je sve išlo svojim tijekom. Živjeli smo u istoj kući. Znam, od onih koji su ga dulje i bolje poznavali, kako je u čaši mora, koja je bila lijek za njegove stare kosti, mogao prepoznati je li ugrabljena kod Baške Vode ili odmah tu u Osejavi.

Nije trošio puno riječi, a bio je profesor pola stoljeća. To je misterij sličan stablu koje se bez puno buke iz malog zrna sjemena bačena u zemlju vine do neslućenih visina.

Ako s njim nisi htio imati posla samo si se trebao pokazati malo neraspoloženim. Neki su mu i zamjerali što stvari ne ponavlja dvaput. Njegov je odgovor bio da *maturus* to mora shvatiti. Inače nije *maturus*. A svi smo imali položen ispit zrelosti.

Vladao je tuđim jezicima, i kad više nije predavao u školi, đaci su mu se znali uteći za pomoć pri prevođenju ili sastavljanju kakva pismenog rada na latinskom ili kojem drugom jeziku, kako su profesori snagom svoje službe tražili od studenata.

Ali ne može se na papir staviti čitav čovjek. Teško je govoriti o nekom koga nikad do kraja nisi upoznao i to ne toliko zbog kratkoće vremena koliko zbog bogatstva sadržaja što ga u sebi nosi jedan čovjek.

Ujutro poslije svete mise na blagdan Svetog Ivana Evanđelista ili Ivana Božićnog, đaci su po običaju išli svojim kućama provesti ostatak božićnih praznika. Večer prije pjevali smo božićne pjesme. Sjećam se da je on pjevao "Veselmo se ov' čas, braćo ljubljena". Godinama je ta pjesma bila zaštitni znak božićnih večeri u našem samostanu.

Na Mladence sam već bio kod kuće. Probudi me dozivanje župskog vikara. Nosi mi poruku da je umro fra Frano Carev. Kad? Sinoć za večerom. Spremio sam se za sprovod.

Putem sam se prisjećao izraza kojim se u mrtvaru našeg samostana, koji se čita svake večeri, opisivalo preminuće pojedinih fratara. Jednom sam fra Franu pitao zašto nekima piše *migravit ad astra*, nekima *obiit in Domino* ili *habitavit ad Dominum*, nemalom broju *occisus est* i tako mnogima drukčije. Reče da je to pjesnička sloboda i nadoda - *varietas delectat*. Nisam ni slutio da će sasvim uskoro doživjeti radost promjene i nastaniti se kod Onoga kojemu je već davno predao svoje srce.

Na sprovodu sam doznao da mu je zadnji članak, koji je napisao, nosio naslov "Opčaran planinom Nebo". Uvjeren sam da tamo provodi slađi život.

fra Domagoj Runje